

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2023/438,**24. veebruar 2023,**

millega tehakse teatavate liikmesriikide poolt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 kohaselt taotletud erand, millega lubatakse kasutada impordikontrollisüsteemi 2. väljalaske jaoks ette nähtud teabe vahetamiseks ja säilitamiseks muid vahendeid kui elektroonilised andmetöötlusvahendid

(teatavaks tehtud numbri C(2023) 1174 all)

(Ainult eesti-, hollandi-, horvaadi-, kreeka-, poola-, prantsus-, rootsi-, rumeenia-, saksa- ja taanikeelne tekst on autentsed)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrust (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 6 lõiget 4 koostoimes artikli 8 lõikega 2,

olles konsulteerinud tolliseadustiku komiteega

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EL) nr 952/2013 artikli 6 lõikes 1 on sätestatud, et kogu teabevahetus tolliasutuste vahel ning ettevõtjate ja tolliasutuste vahel ning sellise teabe säilitamine, nagu on nõutav tollialaste õigusaktidega, peab toimuma elektroonilisi andmetöötlusvahendeid kasutades. Sel eesmärgil ja kooskõlas määruse (EL) nr 952/2013 artikli 6 lõikega 2 koostab komisjon ühised andmenõuded.
- (2) Määruse (EL) nr 952/2013 artikli 6 lõikega 4 on komisjonile antud õigus võtta erandjuhtudel vastu otsuseid, et teha ühele või mitmele liikmesriigile erand nõudest kasutada teabe vahetamisel ja säilitamisel elektroonilisi andmetöötlusvahendeid, kui erand on põhjendatud seda taotleva liikmesriigi konkreetse olukorraga ja antakse konkreetseks ajavahemikuks.
- (3) Komisjoni rakendusotsusega (EL) 2019/2151 ⁽²⁾ kehtestati liidu tolliseadustikuga ette nähtud elektrooniliste süsteemide väljaarendamise ja kasutuselevõtmise tööprogramm (edaspidi „tööprogramm“). Tööprogrammis on loetletud arendatavad elektroonilised süsteemid ja kuupäevad, mil need süsteemid eeldatavasti kasutusele võetakse. Tööprogrammis on muu hulgas kindlaks määratud impordikontrollisüsteemi 2 (edaspidi „ICS2“) rakendamise ja kasutuselevõtu ajavahemik vastavalt määruse (EL) nr 952/2013 artikli 6 lõikele 1, artiklitele 16, 46, 47 ja 127–132.
- (4) Lisaks on määruse (EL) nr 952/2013 artikli 278 lõike 3 punktis b sätestatud tähtaeg, milleni liidu tolliterritooriumile toodud kauba puhul võib sisenemise ülddeklaratsioon ja riskianalüüsi käsitlevate sätete rakendamiseks üleminekukorras kasutada muid vahendeid kui elektroonilised andmetöötlusvahendid.
- (5) Vastavalt tööprogrammile peavad liikmesriigid alates 1. märtsist 2023 olema valmis võtma kasutusele riikliku sisenemissüsteemi kui ICS2 2. väljalaske riikliku komponendi, et vahetada ja säilitada ettevõtjatele ohuteed pidi veetavate kaupade kohta kogutud sisenemise ülddeklaratsioonid, ning andma ettevõtjatele võimaluse liituda süsteemiga 2. oktoobrini 2023 kestva kasutuselevõtu ajavahemiku jooksul ja esitada sisenemise ülddeklaratsioonid alates ühinemise kuupäevast selle süsteemi kaudu.

⁽¹⁾ ELT L 269, 10.10.2013, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni 13. detsembri 2019. aasta rakendusotsus (EL) 2019/2151, millega kehtestatakse liidu tolliseadustikus sätestatud elektrooniliste süsteemide väljaarendamise ja kasutuselevõtmise tööprogramm (ELT L 325, 16.12.2019, lk 168).

- (6) Siiski on tekkinud kolm olulist ja osaliselt ettenägematut asjaolu, mis kõik avaldavad märkimisväärset mõju liikmesriikide ressursidele ja tekitavad neile täiendavaid probleeme. COVID-19 pandeemia aeglustas Austrias, Prantsusmaal, Kreekas ja Madalmaades IT-arendusega seotud tööd märkimisväärselt. Ühendkuningriigi väljaastumine Euroopa Liidust ja sellest tulenev tollideklaratsioonide arvu kasv sundisid Prantsusmaad ja Madalmaid ressursse ümber jagama ja prioriteete muutma. Venemaa Ukrainasse sissetungi finantstagajärjed naaberriikide või geograafiliselt lähedal asuvate riikide tollialasele tegevusele halvendasid olukorda veelgi ning nõudsid lisaressursse Austrias. Austria, Belgia, Horvaatia, Taani, Eesti, Prantsusmaa, Kreeka, Luksemburgi, Poola, Rumeenia ja Rootsi võimet tähtaegadest kinni pidada mõjutasid märkimisväärselt eelkõige hanke- ja tarneraskused ning eelarve- ja personaliprobleemid, mis tulenesid eespool nimetatud asjaoludest.
- (7) Need konkreetset asjaolud on põhjustanud olulisi viivitusi käimasolevates IT-arendustes ning ei võimalda teatavatel liikmesriikidel riikliku sisenemissüsteemi ICS2 2. väljalaske komponendi jaoks vajalikke IT-vahendeid 1. märtsiks 2023 kasutusele võtta. Seetõttu taotlesid Eesti 16. mail 2022, Madalmaad 19. mail 2022, Rumeenia 25. mail 2022, Kreeka 3. juunil 2022, Prantsusmaa 7. juunil 2022, Taani 23. septembril 2022, Austria 28. oktoobril 2022, Rootsi 15. detsembril 2022, Belgia 19. detsembril 2022, Luksemburg 22. detsembril 2022, Horvaatia 23. detsembril 2022 ja Poola 23. jaanuaril 2023 luba kasutada teabe vahetamiseks ja säilitamiseks muid vahendeid kui määruse (EL) nr 952/2013 artikli 6 lõike 4 teise lõigu kohased elektroonilised andmetötlusvahendid.
- (8) Kooskõlas eespool nimetatud määruse artikli 6 lõike 4 kolmanda lõiguga ei tohiks sellised erandid mõjutada teabe vahetamist selle liikmesriigi, kellele see erand on adresseeritud, ja muude liikmesriikide vahel ega teabe vahetamist ja säilitamist muudes liikmesriikides seoses tollialaste õigusaktide kohaldamisega. Austria, Belgia, Horvaatia, Taani, Eesti, Prantsusmaa, Kreeka, Luksemburg, Madalmaad, Poola, Rumeenia ja Rootsi peavad määruse (EL) nr 952/2013 artiklis 278a sätestatud eduaruande koostamise raames teavitama komisjoni edusammudest, mida nad on teinud ICS2 2. väljalaskega seotud riikliku sisenemissüsteemi kasutuselevõtul õhuteed pidi veetavate kaupade puhul. Tuleb tagada süsteemi kavandamist käsitleva teabe edastamine ja jagamine, nagu on sätestatud rakendusotsuse (EL) 2019/2151 artiklis 4.
- (9) Arvestades ICS2 olulist rolli ELi integreeritud lähenemisviisi kehtestamisel, mille eesmärk on parandada tollivaldkonna riskijuhtimist, tagada saabumiseelne julgeolek ja turvalisus ning hõlbustada seaduslikku kaubandust, ja kõnealuse süsteemi laadi ja keerukust, mõjutavad liidu tolliseadustiku nõuetega vastavusse viimiseks vajalikud muudatused ka muid ICS2-ga seotud või sellest sõltuvaid IT-süsteeme. Seega tuleks erandi kestus hoida rangelt minimaalsena. Võttes arvesse eespool esitatut ja erandlikke asjaolusid, mis on põhjustanud liikmesriikide hulgas viivitusi ICS2 2. väljalaskega seotud IT-alases arendustegevuses, ning selle arendustegevuse praegust olukorda, peaks erand kehtima hiljemalt 30. juunini 2023,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Liikmesriigid võivad teabe vahetamiseks ja säilitamiseks kasutada muid vahendeid kui komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/2447⁽³⁾ artiklis 182 sätestatud elektroonilise süsteemi ICS2 2. väljalaskega seotud ühise komponendi jaoks ette nähtud elektroonilised andmetötlusvahendid kuni 30. juunini 2023, tingimusel et elektroonilistest andmetötlusvahenditest erinevate vahendite kasutamine ei mõjuta teabe vahetamist asjaomase liikmesriigi ja muude liikmesriikide vahel ega teabe vahetamist ja säilitamist muudes liikmesriikides seoses tollialaste õigusaktide kohaldamisega.

⁽³⁾ Komisjoni 24. novembri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/2447, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 343, 29.12.2015, lk 558).

2. Lõikes 1 sätestatud tingimuse täitmiseks kasutatavad liikmesriigid määruse (EL) 2015/2447 artikli 36 lõigetes 1 ja 2 osutatud elektroonilist süsteemi (CRMS), et vahetada teavet järgmiselt:

- a) nende liikmesriikide tolliasutused, kellele sisenemise ülddeklaratsiooni andmed on esitatud ICS2 kaudu, nagu on osutatud määruse (EL) 2015/2447 artikli 186 lõike 2 punktis a, edastavad oma riskianalüüsi tulemused esimesele sisenemistolliasutusele liikmesriigis, kellele lõike 1 kohane erand on tehtud;
- b) määruse (EL) 2015/2447 artikli 186 lõike 7 esimeses lõigus osutatud esimene sisenemistolliasutus edastab kauba kontrollimise kohta antud soovitus määruse (EL) 2015/2447 artikli 186 lõike 7 teises lõigus osutatud tolliasutusele liikmesriigis, kellele lõike 1 kohane erand on tehtud;
- c) määruse (EL) 2015/2447 artikli 186 lõike 7 teises lõigus osutatud tolliasutus, mis asub liikmesriigis, kellele lõike 1 kohane erand on tehtud, edastab otsuse punktis b osutatud kauba kontrollimise kohta kõigile tolliasutustele, keda kauba liikumine võib mõjutada;
- d) tolliasutus, mis asub liikmesriigis, kellele lõike 1 kohane erand on tehtud, edastab tehtud kontrolli tulemused teistele liikmesriikide tolliasutustele vastavalt määruse (EL) 2015/2447 artikli 186 lõikele 7a.

Artikkel 2

Käesolevat otsust kohaldatakse 1. märtsist 2023 kuni 30. juunini 2023.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Belgia Kuningriigile, Taani Kuningriigile, Eesti Vabariigile, Kreeka Vabariigile, Prantsuse Vabariigile, Horvaatia Vabariigile, Luksemburgi Suurhertsogiriigile, Madalmaade Kuningriigile, Austria Vabariigile, Poola Vabariigile, Rumeeniale ja Rootsi Kuningriigile.

Brüssel, 24. veebruar 2023

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Paolo GENTILONI
